

Årsplan for Lyngstad og Vevang barnehager

Barnehageåret 2023 – 2024

Vi er huset med det rare i, hos oss skal alle få være bekymringsfri.

Her er det hverdagsmagi og vennegaranti, og målet er å være mobbefri.

Trygghet, inkludering, glede og respekt anser vi som viktig for barns lære og vekst.

Som dere vet er det morgendagens helter som er her

- så jobben blir tatt alvorlig av alle og enhver.

Hos oss skal barnet ditt få:

Utvikle seg i samspill med andre

Variert og sunn kost

Være sammen med andre barn

Lære nye ting

Bli sett og hørt

Leke mye både inne og ute

Være med og påvirke dagen sin

Få omsorg fra voksne og barn

Hvile seg og slappe av

Få hjelp til å finne venner

Kjære foreldre og foresatte, velkommen til et nytt barnehageår!

Lyngstad og Vevang barnehager ligger begge i naturskjønne omgivelser, noe som vi liker og nytte oss av. Vi er to relativt små barnehager med to avdelinger i hver og vi har begge barn i alderen 1 – 6 år. Barnehagene har totalt 16 ansatte, dette er damer i sin beste alder og med ulik kompetanse. Disse hardt arbeidende damene møtes for samarbeid en gang i måneden, grunnen til det er at vi sammen skal bli innmari god! De bruker personalmøtene til faste treffpunkt, da for å utveksle erfaringer og evaluere det arbeidet som har blitt gjort og utvikle seg faglig! Vi har felles enhetsleder.

Lov om barnehager og rammeplan for barnehager er grunnlaget for vår drift, og med bakgrunn i disse styringsdokumentene skal alle barnehager utarbeide egen årsplan, årsplanen skal vise hvordan barnehagen arbeider for å omsette rammeplanens formål og innhold i praksis. Dette er da Lyngstad og Vevang barnehager sin egen årsplan. Årsplanen er skrevet i henhold til den nye rammeplanen fra 2017.

Årsplanen skal fungere som et arbeidsredskap for oss som jobber ved Lyngstad og Vevang barnehager, men dere foreldre og foresatte er en av våre viktigste samarbeidspartnere, derfor er denne planen ment også for dere, husk du har en rett til å medvirke. Ved å komme med innspill kan du være med på å påvirke vår barnehagehverdag her ved Lyngstad og Vevang barnehager.

Vi håper at den skal være både til informasjon, men også med på å skape dialog og samarbeid til det beste for barna. Årsplanen er et dokument som blir gjennomgått og fastsettes i SU (Samarbeidsutvalget). Årsplanen ligger på kommunens hjemmeside og vil bli sendt ut til dere foreldre ved oppstart av nytt barnehageår.

§ 1 Barnehagens formål og innhold

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling».

Rammeplanen sier at: «Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkelt barnet og barnegruppen. I barnehagen skal barn få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskning. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosialkompetanse og kommunikasjon og språk skal sees i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling». Rammeplanen s.19 2017

Da klipper jeg snoren for et nytt barnehageår og velkommen skal dere være hit til oss 😊

Mvh

Enhetsleder ved Lyngstad og Vevang barnehager

Caroline Eriksen

Innholdsliste

- 1.0 Barnehagens formål og innhold
- 2.0 Barns progresjon
- 3.0 Vår visjon, vårt grunnsyn og våre kjerneverdier
  - 3.1 Visjon
  - 3.2 Våre kjerneverdier
  - 3.3 Pedagogisk grunnsyn
- 4.0 Den voksne
- 5.0 Barnehagens satsningsområde
  - 5.1 Trygghet og trygg tilknytning
  - 5.2 Sosial kompetanse
  - 5.3 Inkluderende barnehagemiljø
  - 5.4 Språk
  - 5.5 Livsmestring og psykisk helse
  - 5.6 Helse og ernæring
- 6.0 Fokuserområde i Lyngstad og Vevang barnehager
- 7.0 Barnehagens pedagogiske virksomhet
- 8.0 Barn i barnehagen – overganger
  - 8.1 Når barnet begynner i barnehagen
  - 8.2 Overganger internt i barnehagen
  - 8.3 Overgang mellom barnehage og skole
- 9.0 Tidlig innsats
  - 9.1 observasjon og kartlegging
  - 9.2 Tiltaksplaner (Ressursteam)
- 10.0 Andre samarbeidspartnere
- 11.0 Foreldresamarbeid
  - 11.1 FAU og SU
- 12.0 Kontaktinformasjon
- 13.0 Barnehageruten
- 14.0 Aktivitetsplan for barnehageåret 2023-2024

1.0 Barnehagens formål og innhold

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnegruppen skal barn få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeid med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal sees i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling» (Rammeplan for barnehagen 2017).

- ❖ **Omsorg** – Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen er det viktig at barna får møte omsorgsfulle relasjoner både barn – voksen og barn – barn. De skal oppleve å bli sett, hørt og respektert. De skal få muligheten til å uttrykke seg, bli hørt og møtt på en fin måte, slik har de mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. (Rammeplanen for barnehage 2017).
- ❖ **Lek** - Det er viktig å respektere barns lek! Gjennom leken lærer barn sosialadferd, samhandling og konflikthåndtering. De bruker også leken til å bearbeide og formidle inntrykk. Leken er den beste kilden til positiv og god læring. Leken er indre motivert og den skjer på barnas premiss. Leken har ingen målsetninger, den er et mål i seg selv (Rammeplan for barnehagen 2017).
- ❖ **Læring** – Vi i barnehagen skal legge til rette for at barn skal kunne oppleve, utforske, lære, og oppleve mestring. I barnehagen forgår læring ved å bruke hele kroppen og alle sine sanser. Vi har derfor ulike aktiviteter temaer, materialer og redskaper som barna får møte og ved å variere innholdet møter de også på nye situasjoner og utfordringer. Slik får barna undersøke, oppdage og forstå sammenhenger (Rammeplan for barnehagen 2017).
- ❖ **Danning** - Vi i barnehagen skal bidrar til å fremme tilhørighet og forståelse, både i samspill med andre, men også i forhold til alt rundt seg. Barna skal være en del av det miljøet de er en del av, men barnet skal også bli tatt vare på for den de er i kraft av seg selv. De skal kunne ytre seg og bli møtt med støtte for sine synspunkter. Gjennom samspill, samtale, lek og utforsking skal vi her i barnehagen bidra til at barn utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne og handlingskompetanse (Rammeplan for barnehagen 2017).
- ❖ **Sosial kompetanse** – Å være sosial kompetent vil si at vi mestrer og tilpasse oss ulike sosiale miljøer med ulike krav og normer. I det ligger det at barna må forstå og mestre

spillereglene for å oppnå kontakt, lek og vennskap. Det er viktig for alle barn å ha venner og lekekamerater. Derfor anser vi det som svært viktig at personalet er til stede allerede fra de er veldig små for å kunne veilede dem i det sosiale samspillet, men også motivere dem til å knytte kontakt og holde på den. I tillegg er det veldig viktig hvordan vi voksne opptrer, både oss imellom, men også ovenfor barna. Barna speiler seg i oss, og det vi gjør betyr mer enn hva vi sier (Rammeplan for barnehagen 2017).

❖ Barnehagens fagområder

Fagområdene skal ses i sammenheng, og er flettet inn i alle hverdagsaktivitetene i barnehagen, de møter på disse fagområdene gjennom den frie leken så vel som de voksenstyrte aktivitetene. Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen har en progresjonsplan for barna, slik at vi sikrer utvikling så vel som mestring i forhold til det enkelte barns nivå.

Barnehagen skal legge til rette for, og gi barna muligheter til å utvikle seg innenfor fagområdene:

- *Kommunikasjon, språk og tekst
- *Kropp, bevegelse, mat og helse
- *Kunst, kultur og kreativitet.
- *Natur, miljø og teknologi.
- *Antall, rom og form.
- *Etikk, religion og filosofi
- *Nærmiljø og samfunn

2.0 Barns progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold,

arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Vi skal tilpasse våre muligheter til barnegruppen og tillate oss ulikheter hvis det gagnar barna og avdelingens progresjon i arbeidet. Hvis alt innhold blir likt for alle, holder vi igjen for progresjon og barnas utvikling.

Barnehagen skal:

- ❖ oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av
- ❖ planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn
- ❖ bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- ❖ legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter
- ❖ introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer
- ❖ sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna.

3.0 Vår visjon, vårt grunnsyn og våre kjerneverdier

På grunn av at barnehagene jobber tett sammen, har vi jobbet frem en felles pedagogisk plattform.

3.1 Visjon - Barnet i fokus

*For oss ved Lyngstad og Vevang barnehager betyr denne visjonen at vi som voksne i barnehagen **alltid skal ha barnets beste som utgangspunkt for vårt arbeid.** Vi må ha **gode dagsrutiner som er tilpasset barna og deres behov.** Vi må **anerkjenne barnet og vise barna sine meninger og ytringer respekt.** Vi må være voksne som **møter og ser barna der de er, og lytter til deres behov.** I tillegg må vi ha **et miljø som skaper inkludering og tilhørighet, ALLE SKAL VÆRE MED** – Ved å ha barna i fokus håper vi på å skape trygge og robuste barn som får en sterk og god selvfølelse.*

«Barn som har god selvfølelse er bedre rustet til å ta egne valg ut ifra sine behov og verdier. De vil også ha lettere for å inngå fine vennskap og sunne relasjoner med andre mennesker».

Ellen C. Mentzoni Nilsen april 2018.

For å jobbe mot denne visjonen, må vi ha voksne som

- ❖ Jobber faglig og profesjonelt og som skaper et sunt læringsmiljø for både store og små. Der vi setter trygghet, glede, inkludering og tilhørighet høyt.
- ❖ Lager gode og ryddige dagsplaner som gir barna en forutsigbar hverdag. I tillegg må vi ta ansvar for å skape gode og trygge overganger.
- ❖ Er trygge i jobben sin og som samarbeider godt, da trengs god kommunikasjon og åpenhet.
- ❖ Respekterer leken og lekens verdi – leken er barna sin viktigste arena for utvikling.
- ❖ Ikke setter for store mål og har for mange planer, dette øker stress og følelsen av ikke mestring, det er ikke til det beste for hverken store eller små.
- ❖ Tar seg tid – tid til å se, lytte og følge barna i deres univers.
- ❖ Er flinke barneveiledere, som tar seg tid til å bli kjent med det enkelte barnet for å kunne forstå og hjelpe.
- ❖ Er tilstede med hele seg.
- ❖ Er forutsigbare i sin væremåte og som er gode på å gi barna omsorg og nærhet.
- ❖ Inkluderer barna i planlegging og gjennomføring – la deres stemme bli hørt og respektert.

3.2 Våre kjerneverdier

Med Visjonen som utgangspunkt og i trå med rammeplanen så har Lyngstad og vevang barnehager satt opp sine kjerneverdier sammen med foreldregruppen (2017). Kjerneverdiene sier at: *Alle barna skal oppleve livsglede og mestring i et trygt og inkluderende miljø, hvor alle skal bli møtt med gjensidig respekt!* Våre kjerneverdier finner dere igjen i både i vår tolkning av visjonen og i den forskningen vi bygger vårt pedagogiske grunnsyn på.

3.3 Pedagogisk grunnsyn

Synet på barn har endret seg mye igjennom historien. Barnet var tidligere sett på som en tom boks, som vi voksne skulle fylle opp med alt det barnet måtte å lære. Dette har forskning heldigvis avkreftet, og gjennom spedbarns forskningen på 60- tallet fant man ut at små barn er svært kompetente. I Forskningen kom det også frem at barn trenger omsorgsfulle og sensitive voksne

som de kan gå inn i trygge og gode relasjoner til, for å kunne tilegne seg evnen til å lære og utvikle seg.

Med forskningen som utgangspunkt i møte med barnet, tenker vi at den viktigste faktoren for en god barnehage er at vi voksne har kunnskap, sitter med evnene til å reflektere, og at vi er bevisste på dette, og at det er avgjørende for å kunne møte barn på en god måte.

«Først når barnet får opplevelsen av å være omgitt av trygghet i samspillet mellom seg selv og den voksne, kan det flytte sin energi over på utforskning og læring»

Cecilie Evertsen Stanghelle

Måten vi ønsker å møte barn på krever at hver enkelt:

- ❖ Møter alle på en god måte når de ankommer barnehagen.
- ❖ Er forutsigbar, slik at barna blir trygge på oss voksne.
- ❖ Må være fysisk og mentalt til stede for barna – de trenger den voksne i utforskningen sin og for å bli trygge.
- ❖ Fryder seg over barnet og undrer seg sammen med det.
- ❖ Gleder seg over barnet og ler sammen med det.
- ❖ Tar barnet på alvor – følger opp ting barna sier.
- ❖ Har et fang når barna trenger det – lar barna vise følelser, og respektere følelsene.
- ❖ Hjelper barn med å få venner – dette kan for noen være vanskelig.
- ❖ Legger til rette gode arenaer for lek og vennskap – frilek – gruppe lek – voksenstyrt lek.
- ❖ Legger til rette for kviling og en rolig stund, barn trenger tid til ro og ladding.
- ❖ Skaper et miljø som gjør det trygt å prøve og feile.
- ❖ Veileder og støtter barna når de trenger det.
- ❖ Viser godhet og interesse for barnet med hele seg.
- ❖ Være gode rollemodeller – barna speiler våre handlinger.
- ❖ Sette klare og ryddige grenser som er lette å forstå for barna.
- ❖ Respektere og lytte til barna og deres ønsker og forslag.

4.0 Den Voksne - STØRRE – STERKERE – KLOKERE – GOD

Voksenrollen har stor betydning for barns hverdag i barnehagen og begrepene fra tilknytningspsykologene **STØRRE**, **STERKERE**, **KLOKERE** og **GODE** er begreper vi skal handle etter. Begrepene er hentet fra boken «Se barnet innen ifra» og er en fin rettesnor for oss som jobber i barnehage, men den kan nok komme godt med for dere foreldre også. Vi vil gjerne forklare hva som ligger i disse begrepene, slik at de gir mening.

Større:

Barn trenger noen som er større rundt seg for å føle seg trygge, men i dette ligger det mer enn bare fysisk størrelse. Barn trenger at noen tar grep, planlegger, organiserer, forbereder og har kontroll. Når barna kjenner at de voksne er større på denne måten, vil de føle seg trygge.

Sterkere:

Det er grunnleggende for barnet og kjenne at noen er sterke og kan beskytte det fysisk sett, men det å være sterkere betyr også at vi voksne må være sterke følelsesmessig. Mange voksne kan for eks. miste sin «sterkhet» ved å gå ned på barnas nivå. I det ligger det at vi blir like sinte som barna, eller urasjonelle. Siden barn er avhengige av sterke voksne, så vil barn bli veldig utrygge om voksne ikke klarer å bevare et sterkere jeg.

Klokere:

Barnet trenger voksne som kan forklare og gi barna ord på ting de ikke helt klarer å forstå. Når vi voksne gjør det, føler barna seg trygge. Dette gjelder både på ting som kan foregå rundt barnet, men det handler også om å hjelpe barna å sette ord på og bekrefte følelser. «Jeg forstår du er lei deg for at dere glemte kosedyret ditt i dag» etc. I det å være klokere sammen med barnet dreier seg også om en annen ting, nemlig det å balansere det å være større og sterkere enn barnet, samtidig som man beholder godheten. Det dreier seg da om å kunne sette grenser ovenfor barnet, uten å være skremmende og krenkende.

God:

Det er viktig at de voksne beholder godheten for barnet også i de situasjoner hvor en må sette grenser. Med det menes at barnet skal oppfatte oss som vennlige selv i slike situasjoner. Mister de voksne godheten, vil de voksne fremstå som skremmende på barnet og de vil høre på oss der og da, men vi vil ikke få trygge og samarbeidsvillige barn.

5.0 Barnehagens satsingsområder 2020 – 2025

Med utgangspunkt i Barnehageloven § 2 har Hustadvika kommune laget en kompetanseplan hvor formålet er å skape en plan for alle barnehagene i kommunen. Den skal være et felles verktøy som sikrer kravene og samfunns-mandatet til barnehagene. Det ble satt ned en arbeidsgruppe som har jobbet aktivt med kompetanseplanen. Arbeidsgruppen har bestått av både daglige ledere og pedagoger fra både kommunale og private barnehager, samt barnehageansvarlig i kommunen. Satsningsområdene for barnehagesektoren tar da utgangspunktet i nasjonale føringer. Satsningsområdene til Hustadvika kommune er:

5.1 Trygghet – trygg tilknytning

Trygghet er grunnmuren for barnet, og en forutsetning for barns livsmestring og utvikling. Å for å få trygge gode barn, trenger vi omsorgsfulle og sensitive voksne. Følelsen av å være trygg vil skape en god emosjonell utvikling. Trygghet legger derfor også grunnlaget for god sosial og kognitiv utvikling. Barnehagen skal være et trygt sted hvor barna kan være seg selv på alle måter og alltid bli møtt med raushet, anerkjennelse og respekt. «For et lite barn kommer trygghet foran alt. Menneskebarnet kommer til verden med et innebygget og automatisk «program» for å søke trygghet og beskyttelse»

(Brandtzæg, Torsteinson og Øiestad s.15).

Men uten gode empatiske voksne som yter omsorg vil barnet få vansker med å kunne utvikle evnen til å lære, det er også avgjørende for den relasjonsbyggingen som barnet trenger for å føle seg trygge nok til å utforske. Derfor er det viktig at voksne som jobber med barn vet hvordan man skal møte barn og forstå deres tilknytningsbehov.

God og sunn tilknytning handler heller ikke bare om de gode og trygge følelsene, det handler like mye om å hjelpe barn med vanskelige følelser og støtte dem i utforskning og lek.

*«Trygge tilknytningsforhold er den beste «livsforsikring» du kan ha».
(Bowlby 1990)*

5.2 Sosial kompetanse

Barn er sosiale fra fødselen, og de kommuniserer med voksne og hverandre gjennom kroppslige og språklige handlinger. Sosial kompetanse handler om å kunne kommunisere og samhandle godt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen er sentral for at enkeltbarnet skal lykkes og trives, og for at de skal verdsettes som venn og likeverdig deltaker i samspillet med andre barn. Den sosiale

kompetansen blir utviklet gjennom det samspillet de har med andre barn og voksne. For at barna skal ha en hverdag preget av positive opplevelser knyttet til relasjoner må barnet mestre samspillet med andre. Vi er derfor tett på barna og veileder der hvor det er nødvendig. Vi jobber med å gi barna gode verktøy for å komme seg inn i lek og hvordan være en god venn. I tillegg er vi voksne beviste på at vi er rollemodeller som barna speiler seg i. Et barn som samhandler godt med andre kan både tilpasse seg fellesskapet og være en synlig deltaker som hevder sin plass.

Sosial kompetanse består av et sett med ferdigheter som naturlig inngår i barnas samspill, for eksempel selvfølelse, empati, prososial adferd, selvhevdelse og selvkontroll.

Sosial kompetanse er nøkkelen til trivsel i barnehagen

5.3 Inkluderende barnehagemiljø

Barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, skal barnehagen stoppe, gripe inn og følge opp dette, i tett samarbeid med hjemmet.

I barnehagen kan mobbing forstås som at barn utsettes for negative hendelser fra barn og voksne i lek og samspill, der de opplever å ikke være en betydningsfull person i fellesskapet. Det er viktig med tidlig innsats, og å være tett på. Dvs vi må ha aktive voksne som er nær barna, både inne og ute. Voksne må hjelpe barna til å bli inkludert i lek, og man må jobbe med hele lekemiljøet. De ansatte må være tydelige på hva som er uakseptabel adferd. Å stoppe mobbing krever tydelige, varme og kloke voksne.

I 2021 kom et nytt lovverk knyttet til det psykososiale miljøet i barnehagen, denne loven skal sikre barn trygge og gode barnehagemiljø. All forskning viser at trygge og inkluderende barnehagemiljø er grunnleggende for trivsel og videre utvikling og læring.

«Barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, og forebygge krenkelser og mobbing»

5.4 Språk

Å utvikle et godt språk er noe av det viktigste som skjer i barns liv, en god språkutvikling danner grunnlag for den sosiale, den kognitive så vel som den emosjonelle utviklingen. En god språkutvikling er avgjørende for læring, sosiale relasjoner og vennskap. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. Barn lærer språk best gjennom å være språklig aktive (Rammeplanen).

Vi ønsker at alle skal få lik mulighet til å utvikle gode språkferdigheter, og møte voksne som kan gi de god språkstimulering. Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. De voksne må legge til rette for at alle får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for egne tanker og for å uttrykke egne meninger og følelser.

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Vi vet at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Gjennom språket lærer barn å forstå verden, og får en økende innsikt i seg selv. Språket gir identitet og tilhørighet. Kommunikasjon er avgjørende for den intellektuelle, emosjonelle og sosiale utvikling.

Ikke vent til barna har et språk før du begynner å lese for dem!

Les for dem slik at de får et godt språk!

5.5 Livsmestring og psykisk helse

Livsmestring er nærmest et samlebegrep for det meste som skal være på plass for at barn skal mestre sine liv best mulig.

Man kan definere Livsmestring som det «å utvikle ferdigheter og tilegne seg praktisk kunnskap som hjelper den enkelte til å håndtere medgang, motgang, personlige utfordringer, alvorlige hendelser, endringer og konflikter på en best mulig måte, samt å skape en trygghet og tro på egne evner til å mestre også i fremtiden» (LNU, 2017).

Her i barnehagen handler dette i første rekke om å bidra til at barna utvikler et positivt selvbilde gjennom

mestringsopplevelser. Vi skal støtte barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser (Utdanningsdirektoratet, 2017). I praksis handler dette om noe mer enn bare å forebygge eller unngå problemer. Det handler også om å oppleve nytelse og glede samt fravær av negative følelser og opplevelser. Livsmestring utvikles ved at vi får mulighet til å bruke egne evner og utvikle oss, oppleve mening, autonomi og dele mål og verdier i et fellesskap (Helsedirektoratet, 2017). Når barndommen som leves i barnehagen er preget av livsglede og lykke vil det være et godt utgangspunkt for å oppnå livsmestring (Størksen, 2018).

«Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen»

5.6 Helse og ernæring

Gode vaner og handlingsmønster legges i tidlig alder, barnehagene skal bidra til dette ved å legge til rette for daglig fysisk aktivitet og et sunt og variert kosthold basert på nasjonale retningslinjer for kosthold og ernæring. Barn skal ut fra egne forutsetninger oppleve mat og matkultur gjennom

aktiviteter og måltid, og motiveres til å spise sunn mat og bevisstgjøres på at dette gir god helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de får bevege seg, leke og samhandle med andre og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barna skal få sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt.

Barnehagen kan bidra til å fremme et variert og sunt kosthold – barnehagen skal bidra til å redusere sosiale forskjeller i kosthold

6.0 Fokusområde i Lyngstad og Vevang barnehager

Med utgangspunkt i Satsningsområdene så ønsker vi barnehageåret 23/24 å ha fokus på barnas lek. Leken er viktig for barna og den er indremotivert, de gjør det fordi de synes det er gøy, men leken er også svært viktig. Gjennom leken erfarer og utforsker de verden på sin måte og i sitt tempo, og de deltar med hele seg. De bruker både hodet, kropp, sanser og følelser.

Leken er også med på å legge grunnlaget for barns evne til refleksjon, konsentrasjon, innsatsvilje og kreativitet. Å være i lek gir barna mange og varierte erfaringer som bidrar til at de utvikler forståelse for omverdenen og den sosiale verden. I tillegg styrker leken både den sosiale og den språklige utviklingen.

I tillegg til fokus på lek, skal vi dette barnehageåret ha temaet kunst kultur og kreativitet som utviklingsarbeid i samarbeid med høyskolen i Volda (Rekomp). Derfor vil vi bruke de estetiske fagene til å styrke og utvikle leken.

Ved å ha søkelys på Leken vil vi styrke barns sosiale kompetanse og barns språk. Dette er viktige faktorer for å fremme barns psykiske helse. Når vi nå skal jobbe med ø øke kompetansen vår på lek, skal vi:

- Ha kompetanseheving i forhold til lek og lekens betydning
- Kompetanseheving på hvordan styrke språket gjennom leken
- Variere mellom store og små grupper
- Bruke Kunst kultur og kreativitet for å utvikle kreativitet og fantasi

7.0 Barnehagens pedagogiske virksomhet

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegge og vurdere. Dette er viktig arbeid for at barnehagen skal kunne tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen (jf. rammeplanen kap.7)

Hos oss har vi

- Ansatte som jobber systematisk med observasjoner av barn og barnegruppen
- Ansatte som er engasjerte og har kontinuerlig refleksjon og vurdering over egen og barnehagens praksis
- Ansatte som utarbeider planer og årshjul for det pedagogiske arbeidet
- Foreldresamtaler/utviklingssamtaler/barnesamtaler
- Brukerundersøkelse annet hvert år
- Evalueringer etter endt måned som foreldre får, med utgangspunkt i rammeplanens fagområder og barnehagens temaer og aktiviteter
- Halvårsevalueringer basert på rammeplanens formål og innhold

8.0 Barn i barnehagen - Overganger

8.1 Når barnet begynner i barnehagen

Det er en stor overgang både for barnet og foreldrene når barnet skal starte i barnehagen, og for å få en best mulig overgang er tilvenningsdagene viktig. Vi har jobbet fram en plan for tilvenning av nye barn og voksne som legger til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen.

For at barnehagen ikke skal være helt ny når barnet starter, vil vi anbefale foreldre og bruke lekeområdet til barnehagen på fritiden, men også komme på besøk før barnehageoppstart. Dette vil dere få tilbud om før oppstart.

Ved oppstart vil hvert barn få en primærkontakt som tar særlig ansvar for det enkelte barnet og foreldrene, dette gjelder i den første tiden etter at barnet har startet. Primærkontakten vil også da gjennomføre en oppstarts samtale med foreldrene. Det er viktig at personalet og foreldrene har gode rutiner på å orientere hverandre om barnet i hente - og leverings situasjonene. Dette for å møte barnets behov.

Vi forstår at dette kan være vondt å overlate det kjæreste du har til oss, men om vi gir det litt tid, så går det som oftest veldig bra!

8.2 Overgang internt i barnehagen

Hvert barnehageår skifter barn over fra småbarn til storbarn. Denne overgangen begrunnes stort sett på barnets modning og alder, men vi kan gjøre individuelle vurderinger også. Vi kontakter alltid foreldrene på forhånd og det vil bli lagt foreldresamtaler på vårparten hvor dette vil bli tatt opp. Om barnet skal over på Storbarnsavdeling til nytt barnehageår starter vi tilvenning allerede lenge før ferien. Våre barnehager har bare to avdelinger, og med så små forhold kjenner ofte barna og de voksne hverandre godt før en aktuell overgang. Overgangen fra en avdeling til den andre går erfaringsmessig veldig bra, men om det er behov, kan selvfølgelig foreldre/foresatte får være sammen med oss. Foreldrene vil få tilbud om oppstartssamtale.

8.3 Overgang mellom barnehage og skole

Barnehagen og skolen har rutiner for at denne overgangen skal bli så god som mulig! Barnehagene starter allerede opp med en førskolegrupper ved oppstarten av nytt barnehageår. Dette for å forberede barna til skolestart. Da jobber de med ulike temaer og skolerelaterte materialer.

Når vi kommer over i nytt kalenderår, og påsken nærmer seg starter vi å besøke skolen på ordentlig. Det er lagt opp til 4 besøk med førskolegruppene, her er det skolen som står i regi og legger til rette opplegg for barna, ved første besøket vil barna vil få tildelt fadder. Det er alltid kjekt å ha et kjent fjes i skolegården ved skolestart, og ekstra stas med egen fadder!

I tillegg vil også klassekontakt eller rektor komme på besøk til barnehagen slik at de får møte barna i deres trygge omgivelser.

Når våren/sommeren kommer så avsluttes disse besøkene med en innskriving på skolen sammen med foreldrene på ettermiddagen, dette er alltid svært spennende.

Før barna slutter i barnehagen har vi overgangssamtaler med skolen. Hensikten med disse samtalerne, er at skolen og kontaktlærer skal få bli litt kjent med barnet før oppstart. På den måten håper vi overgangen blir så bra som mulig. Vi har alltid samtale med foreldrene før vi starter overgangssamtalene med skolen, og ingen informasjon blir overgitt uten samtykke fra foreldrene.

9.0 Tidlig innsats

Vi jobber systematisk i forhold til alle barn i barnehagen. Derfor er det viktig at det er nok bemanning i barnehagen slik at vi klarer å fange opp de barna som kanskje trenger noe ekstra. Barn som vi bekymrer oss for har vi rutiner som sikrer at barn får tidlig hjelp - dette i samarbeid med barnets foreldre.

9.1 Observasjon og kartlegging

Barnehagen benytter ulike typer observasjoner og kartleggingsskjema. Et observasjonsmateriale vi bruker knyttet opp til språk og språkforståelse er TRAS (Tidlig registrering av barns språkutvikling), og er spesielt fokusert på samspill, kommunikasjon og språk. Skjemaet benyttes på barn med mistanke om forsinket/mangelfull utvikling innen språk og sosialt samspill. Vi registrerer hva det enkelte barn mestrer innen språkforståelse, språklig bevissthet, uttale, setningsproduksjon, samspill, kommunikasjon og oppmerksomhet. Dette er et arbeidsverktøy til internt bruk i barnehagen. Vi utfyller ikke TRAS uten foreldrene sin samtykke, og skjemaet blir da gjennomgått i foreldresamtaler. TRAS overleveres til skolen med foresattes samtykke.

Vi har også et verktøy som heter «Alle med». Dette er et Observasjonsskjema som dekker barnets seks utviklingsområder: Språkutvikling, lek, sosio-emosjonell utvikling, hverdagsaktiviteter, trivsel og sansemotorisk utvikling, og ligger som bakgrunn for foreldresamtalene. Ellers har vi interne kartleggingsskjema som vi også bruker inn imellom.

Formål med kartleggingen:

- ✓ Registrere språkvansker tidligst mulig
- ✓ Iverksette tiltak
- ✓ Forebygge lese -og skrivevansker
- ✓ kartlegge barnets sosiale samspill

9.2 Tiltaksplaner

Vi har tiltaksplaner på barn som har utfordringer og hvor ansatte må jobbe konkret og målrettet. Her har vi klare mål for hva vi skal oppnå med tiltakene og konkrete tiltak som det

skal jobbes med. Tiltaksplanene evalueres og endres om et er nødvendig. Foreldrene blir alltid involvert i en tiltaksplan. Da enkelte tiltak også bør jobbes med i hjemmet.

10.0 Andre samarbeidspartnere

I barnehagen har vi mange samarbeidsinstanser.

I forhold til alvorlige bekymringer har vi etter norsk lov plikt til å melde fra om ting som en observerer som bekymringsfullt. våre samarbeidsinstanser her er: Politi og Barnevern.

Dette kan gjelde ved mistanke om seksuelle overgrep, vold eller grov omsorgssvikt. I flg. regelverket skal ikke foreldrene varsles i forkant i slike tilfeller.

Ved mistanke om omsorgssvikt/mindre ting som er bekymringsfulle, kan barnehagen melde, men vi vil da ta dette opp med foreldrene i forkant. Slik at de får en sjanse til å rette opp uheldige forhold først, og man kan muligens unngå at en melder i noen av tilfellene.

Ut over samarbeidet med foreldrene, samarbeider barnehagen med flere andre instanser som helsesøster, PPT, BUP og barnevern

- ❖ **PP-Tjenesten:** Veiledning og observasjon av enkeltbarn, i samarbeid m/ foreldrene.
- ❖ **Helsestasjon:** Ved opptak av barn, og ellers v/ ulike henvendelser
- ❖ **BUP (Barne- og ungdomspsykiatri):** Veiledning v/ behov
- ❖ **Barnevernstjenesten:** Ved behov
- ❖ **Øvrige styrere i andre barnehager:** Vi har jevnliges styrersamlinger
- ❖ **Ulike barneskoler:** Særlig ved overgang barnehage-skole

11.0 Foreldresamarbeid

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Betegnelsene «hjemmet» og «foreldrene» omfatter også andre foresatte. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (Rammepplan 2017).

Den viktigste samarbeidspartneren til barnehagen er foreldre og foresatte, og målet for samarbeidet er at barnet skal få en så god og trygg hverdag i barnehagen som mulig. Det er viktig for oss at dere foreldre får tillit og kjennskap til alle de ansatte i barnehagen, men også til de andre barna og foreldrene. Det er viktig for barna sin trivsel at foreldrene har kjennskap til barna sin hverdag og viser interesse for de barna deres er sammen med store deler av dagen.

Vi synes det er viktig med god og tett dialog. Dette får vi best til gjennom hente - og bringe-situasjoner, på foreldremøter og foreldresamtaler. Vi oppfordrer alle foreldre og foresatte og

møte på foreldremøte og foreldresamtaler. På foreldremøtene blir det tatt opp forskjellige temaer og saker som omhandler deres barn og deres hverdag, mens foreldresamtalene er private og omhandler kun ditt barn. Begge arenaene er svært nyttige, og du får ulike innfallsvinkler til barnet ditt og deres hverdag i barnehagen.

11.1 FAU og SU

Foreldrerådet består av alle foreldrene/ foresatte til alle barna i barnehagen vår.

Foreldrene velger selv ut to stykk fra hver avdeling (4stykk) som skal sitte i FAU. Når utvalget er klart velger de seg en FAU leder, nestleder, kasserer og sekretær. Foreldrerådet og FAU skal bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt og inkluderende barnehagemiljø.

FAU har egne årshjul hvor oppgaver er nedfelt, dette går ofte på praktiske ting som sommerfest, dugnad og 17.mai.

I tillegg har vi et samarbeidsutvalg, her skal alle parter være likt representert. 2 fra foreldregruppen (FAU) og 2 ansatte, i tillegg til en representant fra kommunestyret. Styret blir med for å skrive referat og legge frem aktuelle saker, om det er nødvendig. Dette organet skal være et rådgivende, samarbeidende organ som blant annet skal godkjenne årsplan, årsrute og være et bindeledd mellom foreldre og de ansatte.

Utvalgene har ca. to møter pr. år, og ellers v/behov.

12.0 Kontaktinformasjon

Lyngstad Barnehage
Lyngstadvegen 202
6493 Lyngstad
Epost:
caroline.eriksen@hustadvika.kommune.no
Tlf enhetsleder: 98454649
Tlf avd. Blåbær: 947 82 855
Tlf avd. Tyttebær: 948 85 605

Vevang Barnehage
Skolevegen 22
6494 Vevang
Epost:
caroline.eriksen@hustadvika.kommune.no
Tlf enhetsleder: 98454649
Tlf avd. Sjøstjerna: 975 74 300
Tlf avd. Kråkebollen: 975 75 823

13.0 Barnehageruten

Barnehageruten 2023/2024	
August	Nytt barnehageår 14.aug 23. Planleggingsdag mandag 14. og tirsdag 14. aug, i normal drift fra onsdag 15.aug.
September	
Oktober	Mandag 9.oktober - planleggingsdag
November	
Desember	24. desember - julaften 25. desember – 1.juledag 26. desember – 2.juledag 31. desember - nyttårsaften
Januar	1. januar – 1.Nyttårsdag
Februar	
Mars	28. mars - Skjærtorsdag 29. mars - Langfredag
April	1.april – 2.påskedag
Mai	1.mai – off.høytidsdag 9.mai - kr.himmelfartsdag 10.mai - plandag 17.mai - Grunnlovsdag 20.mai – 2.pinsedag
Juni	
Juli	

14.0 Aktivitetsplan for barnehageåret 2023 - 2024

August	Tilvenning av nye barn oppstart samtaler Oppstart av barn som kommer fra andre avdelinger.	Januar	Ski og akedag – om været tillater det
September	Tilvenning av nye barn. Foreldremøte (Felles + avdelingsvis) Nasjonal Brannvern uke uke 38 Hold høsten ren 18-23.sep Barnesamtaler	Februar	Karnevalsuke 6. februar samenes nasjonaldag Uke 8 - Skolen har vinterferie
Oktober	Foreldresamtaler 10.okt: Verdensdagen for psykisk helse 24.okt FN – dagen, foreldre kaffe m/foreldre - klesbyttedag	Mars	Barnehagedagen Overføringssamtaler – skole Påskesamling med presten Påskefrokost m/foreldre Påskeferie
November	Foreldresamtaler Juleverksted	April	Ferielapper til sommerferien!!! Foreldresamtaler Foreldremøte (Avdelingsvis) Dugnad
Desember	Luciafeiring Adventsamling m/juleevangeliet, får besøk av presten Nissefest Barnas Julebord	Mai	17.mai feiring – dagen før dagen Foreldresamtaler
		Juni	Pridemåned – mangfold Sommerfest (FAU) Sommerfestavslutning for førskolebarna Fotografering Uvarslet brannøvelse
		Juli	sommeråpen barnehage – eget temahefte